

Nieuwsbrief Protestantske Gemeente De Gaastmar 19 juni 2026

Overlijden Tryn van Netten

Wat een prachtige foto staat er op de liturgie van de afscheidsdienst. Zo kennen we Tryn van Netten: welgemoed en druk gebarend om haar – soms legendarische – uitspraken kracht bij te zetten. Afgelopen donderdagmiddag werd ze begraven vanuit haar eigen huis in Gaastmeer, zoals ze zich dat gewenst had. Velen van u waren erbij.

Tryn is 88 jaar geworden en we zullen nog heel vaak terugdenken aan haar en aan alle verhalen om haar heen. Ik hoop dat de naaste familie troost vindt in de gedachte dat Tryn voor Gaastmeer en voor onze vakantiegasten van grote betekenis is geweest.

Wel en wee

Goed nieuws voor Aagje van Netten. Ze wachtte al een tijd op een operatie, maar deze week was het eindelijk zo ver. De operatie is succesvol verlopen en ik begreep dat ze vanmiddag (vrijdag) alweer thuiskomt. Nu begint een periode van revalideren en conditie opbouwen. We wensen haar daar veel sterkte bij en we hopen van harte dat ze goed herstelt en haar oude energie weer terugvindt. Als hart onder de riem hiernaast een fraaie roos, op de foto gezet door Froukje Hofstede.

Openluchtviering Sânfurd zondag 21 juni

U bent er toch ook bij als we onze openluchtviering houden? Neem de burens en de kleinkinderen mee, want het wordt een soort tentdienst, alleen dan zonder tent. Kom aanstaande zondag om 19.00 uur naar Sânfurd (toevallig ook de geboorteplaats van Tryn van Netten). Samen met jeugdkorps De Notenkrakers en met voorgangers Edna Zwerver en Ludwine Andel maken we er een mooie viering van, midden in de natuur.

Herre Klaas Ykema in het nieuws

‘Herre Klaas is boer en een echte natuurman’. Zo begint het artikel over Herre Klaas in het landelijke tijdschrift *Woord en Gebaar*, het blad voor en van doven. Voorin het blad staat: ‘We maken kennis met een dove boer uit Friesland’. En dat gebeurt dan ook: maar liefst vier pagina’s tekst en foto’s. In het artikel vertelt Herre Klaas hoe hij zich vanuit de dovenwereld een weg heeft gebaand in de horende wereld. En nu runt hij samen met heit Gatze een boerenbedrijf (geholpen door broer Wiebren), volgt hij een hbo-opleiding en heeft hij een huis gekocht. En daarnaast, maar dat wisten wij al, is Herre Klaas een echte natuurman die bij het boeren rekening houdt met de weidevogels. Volgens mij zijn we collectief trots op onze dorpsgenoot. Ik voeg het hele artikel bij deze nieuwsbrief, maar dat doe ik in een aparte mail omdat het bestand anders zo groot wordt.

Kerk op vakantie: 5.800 gummetjes

Ook een manier om je kerk schoon te maken: gewoon alle vlekken weggommen. Het enige dat je nodig hebt, is een lading gummetjes (5.800 om precies te zijn) en een ploeg vrijwilligers. Willem en Ekie zagen het fraaie resultaat met eigen ogen tijdens hun vakantie in het zuiden des lands. De kerk staat in Kessenich in België, net over de grens. Ideetje voor ons, dat gummen? NB. Volgende week deel 2 van hun bijzondere belevenissen.

Spreek van de week

Uit het boekje 95 speldenprikken haalde ik deze week de uitspraak:

Een stellige mening gaat meestal hand in hand met een gebrek aan kennis.

Daar zit wat in. Hoe meer je weet, hoe meer nuances je gaat zien. Maar ik denk niet dat je het om kunt draaien: twijfel getuigt niet altijd van kennis, maar ook wel eens van een gebrek aan de moed die nodig is om een keuze te maken.

Dank U

Ter afsluiting vindt u hieronder nog het bekende lied 'Dank u voor deze nieuwe morgen'. We zongen het bij het afscheid van Tryn van Netten. In het lied hoor je oprechte blijdschap en oprecht geloof, zonder grote woorden en ingewikkelde theologie. Ik vind de laatste regels nog het allermooist: Dank U o God, ik wil U danken, dat ik danken kan. De foto van Attie Bak is een prachtige illustratie bij dit lied.

*1 Dank U voor deze nieuwe morgen,
dank U voor elke nieuwe dag.
Dank U dat ik met al mijn zorgen
bij U komen mag.*

*2 Dank U voor deze mooie aarde,
dank U voor sterren, maan en zon.
Dank U dat U ons wilt bewaren,
kracht en levensbron.*

*3 Dank U dat alle vogels zingen,
dank U voor elke boom in bloei.
Dank U voor zoveel goede dingen,
dank U dat ik groei.*

*4 Dank U voor steun in moeilijkheden,
altijd ziet U naar mensen om.
Dank U voor vrienden en voor vreemden
die ik tegenkom.*

*5 Dank U voor alle mooie klanken,
al wat ik zien en horen kan.
Dank U – o God, ik wil U danken
dat ik danken kan.*

Graag tot volgende week!

Anneke van Mourik

Herre Klaas is boer en een echte natuurman

Herre Klaas Ijkema (22) woont in Gaastmeer, een klein watersportdorp in het zuidwesten van Friesland. Samen met zijn vader heeft hij een boerenbedrijf met 40 melkkoeien en 20 stuks jongvee. De ondernemende Herre Klaas heeft het druk, want naast het werk op de boerderij volgt hij ook een hbo-opleiding, heeft hij net een eigen huis gekocht en nu zijn de grutto's ook weer terug.

Tekst en foto's Monte Gardenier

Herre Klaas wordt doof geboren en is daarmee de enige binnen het gezin. "Het zit niet in de familie, maar mijn ouders hebben beiden een gen dat ervoor kan zorgen dat hun kinderen doof kunnen zijn. Ik was dus doof bij de geboorte, maar mijn broertje van 21 en zusje van 17 zijn horend geboren."

Drietelig onderwijs

In 2005 krijgt de tweejarige Herre Klaas een CI en daardoor heeft hij de basisschool als mix van doof en horend kunnen doorlopen. "Toen ik 2 jaar oud was, ging ik elke maandagochtend naar Wapper, locatie Zwolle.

Met 3 jaar ging ik drie ochtenden in de week naar de Guyotschool in Haren. Daarnaast ging ik één ochtend in de week naar een reguliere peuterspeelzaal vlakbij Gaastmeer. In groep 1 van de basisschool ging ik één dag in de week naar Gaastmeer, en vier dagen naar Haren. In de loop van jaren ging ik steeds meer dagen in Gaastmeer naar school, en steeds minder dagen in Haren. Ik kon in Gaastmeer met de CI goed meekomen met de horende klasgenoten. Zij kregen trouwens de opdracht om in het Nederlands met mij te praten, omdat het verstandig leek dat ik eentalig, Nederlands, opgevoed zou worden. Maar mijn ontwikkeling ging zo voortvarend dat ik het Fries snel onder de knie had en ik Fries terugspreek tegen mijn klasgenoten. In groep 8 ging ik nog één dag per week naar Haren en daarna ben ik niet meer naar een dovenschool geweest."

Boekhouder of boer?

Na de basisschool gaat Herre Klaas naar het vwo in Sneek en kiest het profiel Economie en Maatschappij. Niet het profiel voor een toekomst als boer. "Tot mijn 15e had ik niet gedacht dat ik boer zou worden, maar daarna begon dat steeds meer te leven, omdat ik toch graag buiten te vinden was en graag bij de koeien verbleef. Ik heb daarom na het vwo gekozen voor de opleiding Biologische Melkveehouderij aan het Van Hall Larenstein in Leeuwarden. Na het behalen van het diploma ben ik ingestroomd in het derde jaar van de Dier- en Veehouderij ook in Leeuwarden. Deze opleiding hoop ik af te ronden in de zomer van 2027. Dan kan ik me volledig focussen op het werk als melkveehouder. Misschien wil ik ook nog wel eerst buiten de deur gaan werken, bijvoorbeeld als boekhouder, maar dat is afhankelijk van de bedrijfssituatie."

"Toen ik klein was, gebruikten we thuis NGT, Nederlands en Fries."

Trekker of vliegtuig?

"Ik ben in 2005 alleen aan de rechterkant geopereerd, de zorgverzekeraar wilde een CI aan de linkerkant niet vergoeden. Toen ik 12 jaar was heb ik me toch nog laten opereren aan de linkerkant, maar daar is de CI niet goed aangeslagen. Ik was volledig gewend aan mijn rechter CI, waardoor het veel energie en tijd zou kosten om te leren horen met de linkerkant. Mijn leven speelde zich toen al volledig af in de horende wereld en wilde ik mijn leven niet 'stil' zetten om ook links te kunnen horen. Het

nadeel is dat ik nu niet de richting van het geluid kan bepalen. Dit zorgt ervoor dat ik erg alert ben op auto's en andere geluiden en dus veel om me heen kijk. Ook kan ik geluiden soms slecht plaatsen: hoor ik nu een trekker of is het een vliegtuig?"

Biologisch boeren

"Ik ben samen met mijn vader in maatschap. Dat is een samenwerkingsvorm om samen het boerenbedrijf te runnen en in de toekomst het bedrijf over te dragen. Mijn vader is nu 65 jaar en ik hoop binnen een

paar jaar het bedrijf van hem over te nemen. Ik heb kortgeleden een huisje in het dorp gekocht. Ik woon nu dus op mezelf, maar vlak bij de boerderij. We boeren in Gaastmeer met 40 melkkoeien en 20 stuks jongvee, dat zijn dieren jonger dan 2 jaar die nog geen melk geven. Dat doen we op 33 hectare grond, waarvan we 10 hectare pachten [huren - red]. We hebben veel natuurground waar we in de lente de kruiden laten bloeien en de weidevogels zoals de Kievit, grutto en tureluur met rust laten om te nestelen en hun kuikens groot te laten brengen. Deze manier van werken zorgt voor een mindere kwaliteit gras, waardoor onze koeien minder melk geven, maar daarvoor krijgen we wel gezondere melk en gezondere koeien terug. En ons grasland is ook een stuk gezonder, omdat we geen chemicaliën op onze weilanden spuiten en ook geen kunstmest gebruiken. Op het moment zijn we bezig met het bouwen van een nieuwe stal, waar het jongvee op stro komt, zodat we meer vaste mest kunnen produceren voor onze percelen."

Afhankelijk van subsidies

"Vandaag de dag hebben we een goed inkomen waar wij goed van kunnen leven. Wel is het zo dat we

afhankelijk zijn van subsidies om op deze natuurvriendelijke manier te boeren. Melk die duurder is dan de huismerken is een lastig verhaal in Nederland. De meeste mensen zijn niet bereid meer te betalen voor iets wat ze wel graag zien, namelijk ruimte voor de natuur en koeien in de wei. Daardoor moet je als boer kiezen. Of intensief gaan boeren, gericht op productie, of biologisch waarbij de overheid potjes beschikbaar moet stellen om de misgelopen opbrengsten te compenseren. We kiezen voor het tweede, maar dit maakt ons bedrijf afhankelijk van de overheid."

Oog voor weidevogel

Herre Klaas noemt zichzelf regelmatig 'weidevogelboer'. "Ik ben een echte natuurman, ben graag in het veld te vinden om te zien wat voor geweldigs er allemaal leeft. Hier krijgen de weidevogels de ruimte om te broeden in een kruidenrijke, biodiverse omgeving. Wij laten de kruiden bloeien, zoals de koekoeksbloem. Als ik deze kruiden vroeg zou gaan maaien, krijg ik een eentonig grasland waar weinig insecten kunnen leven. Minder

insecten betekent minder voedsel voor de weidevogels. Daarnaast verhogen we het waterpeil in onze sloten, waardoor de weilanden drassiger zijn en de vogels met hun snavels in de grond op zoek kunnen naar wormen en ander bodemleven. Ook produceren we veel ruige mest, stro gemengd met mest van de koeien. Deze mestsoort is erg gezond voor het bodemleven, omdat het veel organische stof bevat. Daar kunnen de wormen mee aan het werk, wat weer dient als voedsel voor de weidevogels. Ik ben trots op het resultaat en altijd blij als ik weer een nestje van een grutto of Kievit vind."

NGT verleerd

"Ik heb eigenlijk geen problemen met het communiceren met horende personen. Ik gebruik daarbij liplezen als ondersteuning. Als ik aan het bellen ben, zet ik m'n mobiel vaak op de luidspreker, zodat ik het goed kan horen. Bij vergaderingen met andere boeren kan ik de spreker altijd goed verstaan, maar als iemand in het publiek een vraag stelt, is het soms wel lastig. Omdat ik deze persoon vaak niet kan zien, dus niet kan liplezen. Misschien moet ik voor groepen eens solo-apparatuur proberen. Ook zijn rumoerige omgevingen lastig, maar ik kan me ook daar best goed redden. Als ik op stap ben, kan ik vaak nog steeds prima met één persoon communiceren, terwijl de muziek aanstaat. Toen ik klein was, gebruikten we thuis NGT, Nederlands en Fries. Om zo goed mogelijk met mij te kunnen communiceren leerden mijn ouders gebaren. Ze hebben samen met andere mensen uit het dorp gebarenles gehad en hadden een redelijk basisniveau. Maar de afgelopen 10 jaar heb ik alleen nog maar contact met horenden mensen en ben daardoor NGT bijna helemaal verleerd. Alleen vingerspellen gaat nog wel, dat verleer je denk ik nooit." ■

"Ik kan geluiden soms slecht plaatsen, hoor ik nu een trekker of is het een vliegtuig?"

